

Sagen, idet jeg havde sagt, at Summerne i Aar vare meget større end ifjor. Jeg har sagt, at Udgifterne ifjor vare nogle og fyrgetyve Lufunde, i Aar 56,000 Rd., og deri har jeg ikke taget feil, thi Udgifterne vare ifjor 46,000 Rd. og ere iaar 56,000 Rd.; altsaa er der ingen Forløbelse. Naar jeg har talt om kostbare Bygningsapparater, siger han, at det var godt at se, at jeg ikke havde læst Anmærkningerne, thi deri stod, at Ministeriet var idømt at skulle bygge Organistkolen i Staarup. Det har jeg meget godt læst, men jeg har ogsaa læst, at det kun er en Overrettsdom. Jeg hævder overhovedet den Sætning, at Ministeren hvorken er tilbøielig til at nedlægge flere Seminarier end det, der ifølge den sidst vedtagne Lov skal nedlægges, eller at gaa den Vej, som Udvalget eller i alt Fald Mindretallet i Udvalget ifjor foreslog, nemlig at lade de Formuende betale og lade de Uformuende faae Fripladser. Det var Hovedpunktet, og jeg tror ikke, at den høitærede Minister i det Punkt kan finde, at jeg har gjort ham Uret. Skulde han virkelig have den Hensigt at ville nedlægge flere Seminarier, har jeg gjort ham Uret, og jeg er da naturligvis villig til at gjøre ham den Indrømmelse; men derom ser jeg ikke det Mindste, tværtimod synes jeg, at der er Tegntil, at han vil gaa den modsatte Vej, idet der er forlangt ikke faa Penge til ekstraordinære Arbejder, og blandt disse er unegtelig Organistkolen i Staarup. Det er som sagt kun en Overrettsdom, der er falden i denne Sag, og da Folkethinget ikke eenmen to Gange har ment, at det ikke vedkom Staten at bygge denne Organistkole, mente jeg, at man burde appellere den til Høiesteret. Sa, jeg ser nok, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) ikke er af samme Mening, men derfor kan min Mening være lige rigtig. Det var heller ikke alene derpaa, jeg støttede min Udtalelse, det var tillige paa den forlangte Bevilling til Svømmesteder; men Grunden, hvorfor jeg ikke kom frem dermed, var den, at jeg i det Hele ikke sølte mig opfordret til at gaa i Detail. Der forlanges saaledes 1,100 Rd. til et Svømmested ved Ramum Seminarium, og det ser ikke ud til, at man vil vedblive paa den Vej, som man ifjor betraadte ved at vedtage Nedleggelsen af Seminariet i Syngby. Jeg tror saaledes ikke, at jeg har gjort den høitagtede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet nogen Uret, eller at jeg har tillagt ham en Mening, som han ikke har. Skulde han have den Mening at ville nedlægge nogle af Seminarierne, og skulde han mene, at eet eller to Statsseminarier ere nok, eller skulde han overhovedet mene, at de Formuende skulle betale, og at de Uformuende skulle have Fripladser paa Seminarierne, vil det selvfølgelig være mig meget høit, og jeg har da havt Uret i min Opfattelse, men indtil videre tror jeg ikke at have havt det. — Da jeg har Ordet, skal jeg ved samme Leilighed berøre endnu et Punkt. Den høitærede Kirke- og

Undervisningsminister synes jo at regjere over de kirkelige Midler som uindskrænket Herster. Det har han selvfølgelig Ret til, og han bruger ogsaa denne Ret, hvori man ikke kan forvente ham. Kald staa ledige Aar ud og Aar ind, uden at der gjøres Mine til, at de skulle besættes; nye Kald oprettes, Kald adskilles, og der tages fra et Kald og lægges til et andet. Han er altsaa fuldkommen saa selvherkende herover, som Czaren i Rusland er over Russerne; men da han er saa eneraadig, vil jeg tillade mig at gjøre en Hensyntil til den ærede Minister. Vi kunne vel snart vente at faae en Præstelønningslov — jeg haaber i alt Fald, at den Tid ikke er fjern, da Præsterne blive satte paa fast Gage — men vi kunne vel ikke vente, at Loven vil faae tilbagevirkende Kraft; den vil vel kun komme til at gjælde for de Embeder, der blive ledige, hvorefter det vil være i en Række af Aar, inden den nye Ordning kan indtræde med Hensyn til Massen af Embederne; men da det maatte være i høi Grad ønskeligt, om Loven strax kunde komme til at gjælde for et saa stort Omraade som muligt, vil jeg henstille til den høitærede Minister, om det ikke skulde være ham muligt f. Ex. at besætte de nu ledige og de efterhaanden ledig blivende Embeder ved Konstitution. Derved vilde jo det Fremstridt være gjort, at Loven strax kunde komme til at faae et videre Omraade, end den ellers vilde faae, og jeg ser ikke, at Nogens Ret vilde blive krænket derved.

Bøffen: De Bemærkninger, hvormed jeg tillod mig at indlede denne Diskussion, have fremkaldt Svær fra forskellige Sider, som atter foranledigede mig til nogle Bemærkninger, der indlertid skulle blive saa korte som muligt. Den høitærede Finantsminister indlod sig ikke saa meget paa en Gjendrivelse i det Enkelte af, hvad jeg havde fremført, som han mere satte Anskuelse mod Anskuelse, og det gjaldt da navnlig Punktet om Rigsdagens Udsættelse. Jeg tilstaa, at det har forundret mig, at en saa anerkjendt juridisk Autoritet som den høitærede Finantsminister har villet hævde en Opfattelse af Grundloven som den, han gjorde gjældende med Hensyn til Spørgsmaalet om Berettigelsen af at udsætte Finantslovens Forelæggelse; men endnu mere har det overrasket mig, at han ligeledes vilde hævde den almindelige Ret til at udsætte Rigsdagen som en grundlovmæssig Ret af den Karakter, at Regjeringen ikke behøvede at give nogen Grund for dens Benyttelse. Det forekommer mig, at Regjeringsretten i Almindelighed er og maa være grundlovmæssig, og den samme Betragtning maatte altsaa komme til at gjælde en hvilken som helst Regjeringshandling. Jeg tror nu ingenlunde, at den høitagtede Minister vil gjøre den Betragtning gjældende, at en Ret, der er hjemlet Regjeringen ifølge Grundloven, er af den Bestaaenhed, at Repræsentationen ikke i den Anledning tør komme med noget „Svortfor“ eller